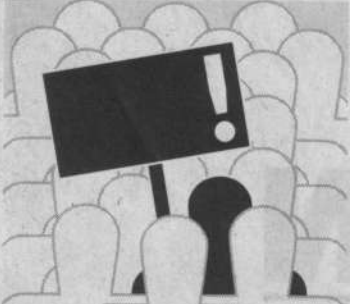

Jaarcijfers van meeste gemeenten klopp

Accountant Leo Verhoef vecht verbeten tegen vermeende overtreding con

VAN ONZE CORRESPONDENT
WIJK BIJ DUURSTEDEN — Al vijf jaar bestookt Leo Verhoef collega's die het geknoei in de huishoudboekjes van provincies en gemeenten goedkeuren. Zijn missie lijkt niet vergeefs: hij signaleert de eerste scheurtjes in het pact tussen publieke bestuurders en accountants.

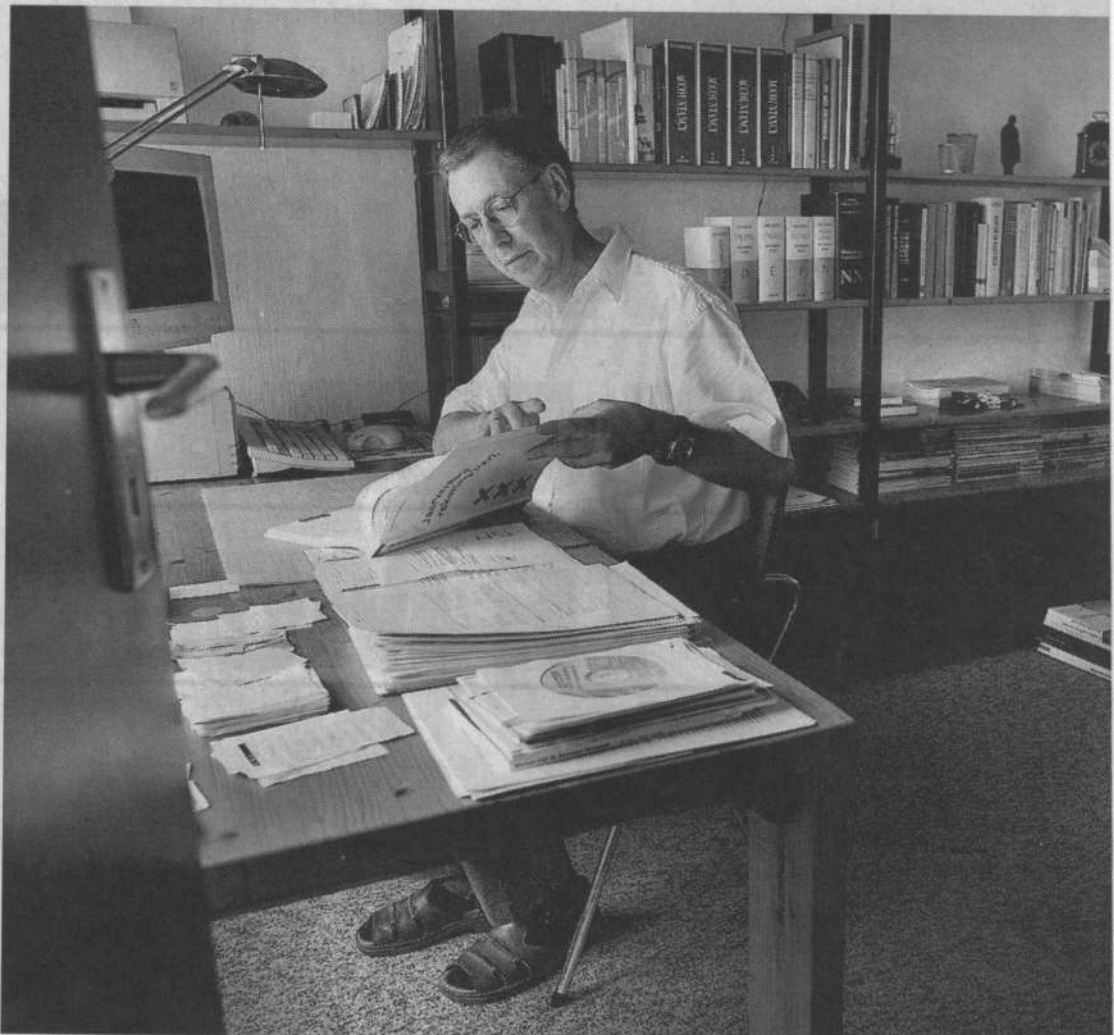

DE BOZE BURGER

Registeraccountant Leo Verhoef (56) baseert zijn optimisme onder andere op de behandeling van de twaalf zaken die hij voor de Raad van Tucht voor Accountants heeft gebracht. 'De voorzitter van de tuchtraad is Huib Willems. Hij is ook voorzitter van de Ondernemingskamer, die toeziet op de naleving van het Burgerlijk Wetboek door private bedrijven. De comptabiliteitsvoorschriften voor lokale overheden zijn, waar het gaat over het "getrouwe beeld", geheel identiek. Net zomin als het ondernemen toegestaan is opbrengsten en kosten buiten de winst-en-verliesrekening te laten, is dat gemeenten en provincies toegestaan.'

Willems is volgens Verhoef de aangewezen man om antwoord te geven op de vraag die zijn leven beheerst: overtreden provincies en gemeenten die comptabiliteitsregels nou wel of niet? Verhoef: 'De jaarrekeningen van verreweg de meeste gemeenten en provincies kloppen in het geheel niet. Grote bedragen worden niet in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Dat is boekhoudfraude. Verder voldoen ook de meeste balansen in geen velden of wegen aan de daaraan te stellen eisen. Dat zijn gewoonweg feiten.'

De eigen beroepsgroep, die hem in 1994 met rechterlijke goedkeuring uit de beroepsorganisatie zette, wil daar niet aan. De reacties van beroepsorganisatie Nivra

Leo Verhoef: 'De boekhoudfraude bij Ahold valt in het niet vergeleken bij die bij gemeenten en provincies.'

beschouwt Verhoef als verdragings- en afleidingsmanoeuvres die voor hem juist een aansporing zijn om door te gaan. Hij heeft niets meer te verliezen. Als accountant zijn inmiddels de deuren van bedrijven en overheden voor hem gesloten. Als interim-manager heeft Verhoef minder klussen dan hij zou wensen.

'Burgers wordt vaak een beeld voorgeschoteld dat de gemeente krap bij kas zit. Daardoor moeten bijvoorbeeld gemeentelijke lasten omhoog. In werkelijkheid is er vaak sprake van zeer grote overschotten. Wethouders en ambtenaren vinden daar niks verkeerd aan. Die zeggen: dat gaan we de gemeenteraad niet aan de neus hangen. Stel je voor dat ze met plannen komen om dat geld uit te geven of de ozb te verlagen. Daar kunnen we natuurlijk niet aan beginnen.'

Verhoef heeft bij justitie aangifte gedaan van deze vermeende boekhoudfraude bij de gemeente Amsterdam, die in de afgelopen vijf

jaar volgens hem is opgelopen tot € 2,2 mrd, bij Rotterdam (€ 440 mln), Den Haag (€ 430 mln) en Utrecht (€ 140 mln). De provincie Gelderland knoeide de afgelopen jaren, volgens Verhoef, voor € 350 mln en Noord-Holland voor € 320 mln. 'De boekhoudfraude bij Ahold valt daarbij in het niet.'

De hardnekkigheid van Verhoef laat zich verklaren. 'Tot aan 1989 werkte ik als accountant bij Van Dien+Co. Op mijn expertise werd een beroep gedaan door het kantoor VB, het vroegere Verificatie Bureau der Nederlandse Gemeenten. Ik trof jaarrekeningen aan die van geen kant klopten, maar toch een goedkeurende accountantsverklaring kregen. Het lag in de lijn van mijn opdracht om daarover een kritisch geluid te laten horen.'

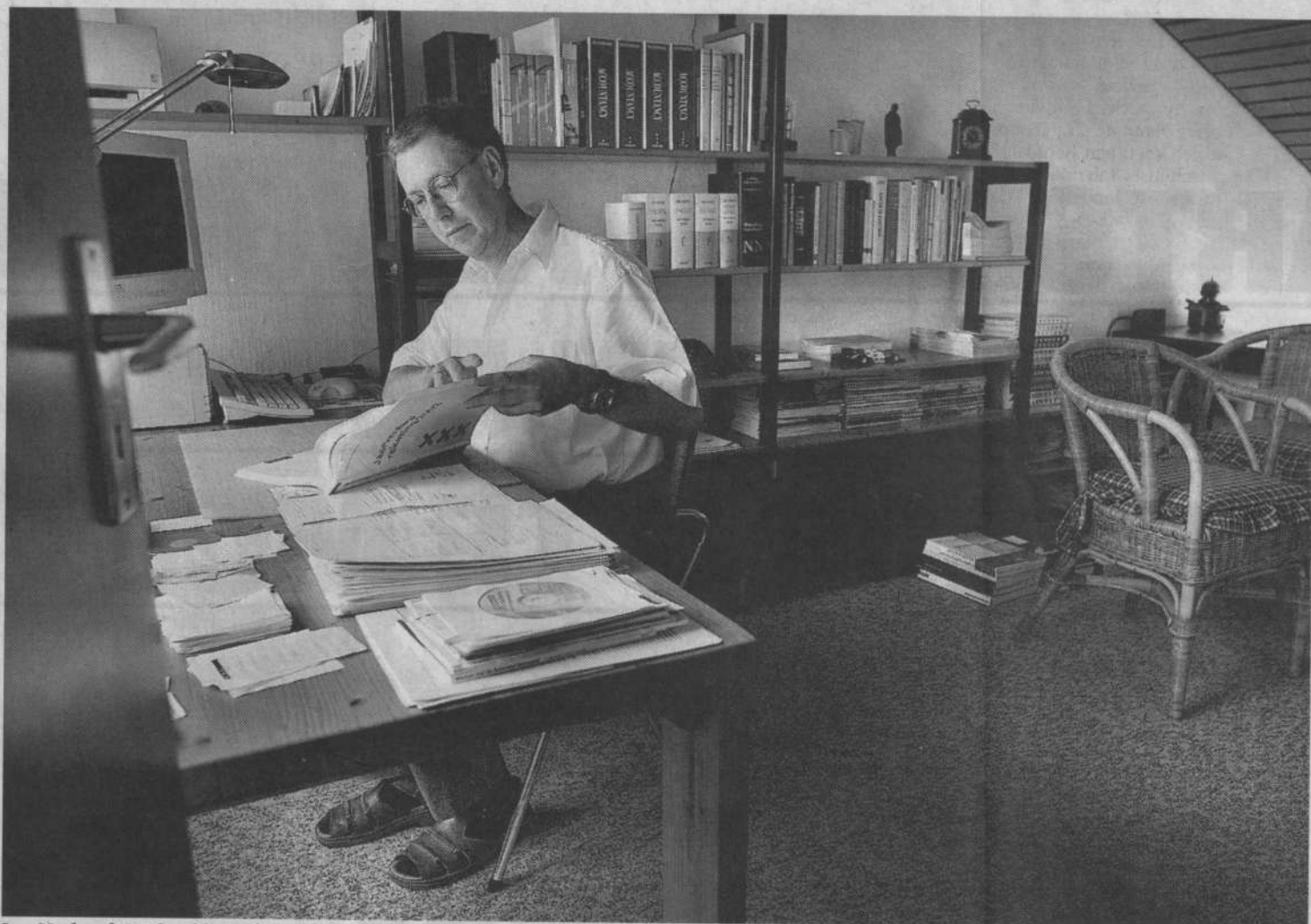
Zijn collega's waren het helemaal niet met hem eens. Hij kon ze er niet van overtuigen dat er volgens hem nogal wat niet deugde in de gemeentelijke boekhoudingen.

Verhoef raakte geïsoleerd en zijn arbeidscontract werd opgezegd, zonder handdruk en met een korting op de WW. 'Dat is mij indertijd overkomen en dat wil ik nu rechtzetten.'

Accountants behoren, zo vindt Verhoef, professionals te zijn die met een deskundige en objectieve blik naar de cijfers kijken. 'Voor provincies en gemeenten werkten bij VB al niet de beste accountants. Sinds de economische dip van de jaren tachtig hebben ook de andere grote accountantskantoren de lokale overheden als een mogelijkheid gezien tot vergroting van hun markt. Daartoe hebben zij mensen weggetrokken bij VB en gemeentelijke accountantsdiensten. In de loop der jaren heeft dit tot incestueuze toestanden geleid. Dat alles maakt het vandaag voor accountantskantoren moeilijk te erkennen dat mijn kritiek terecht is. Daarmee zouden ze erkennen dat ze al die afgelopen jaren hebben zitten

's van meeste gemeenten kloppen niet'

Verhoef vecht verbeten tegen vermeende overtreding comptabiliteitsregels

Leo Verhoef: 'De boekhoudfraude bij Ahold valt in het niet vergeleken bij die bij gemeenten en provincies.'

FOTO: ROGER DOHMEN

beschouwt Verhoef als verdragings- en afleidingsmanoeuvres die voor hem juist een aansporing zijn om door te gaan. Hij heeft niets meer te verliezen. Als accountant zijn inmiddels de deuren van bedrijven en overheden voor hem gesloten. Als interim-manager heeft Verhoef minder klussen dan hij zou wensen.

'Burgers wordt vaak een beeld voorgeschoteld dat de gemeente krap bij kas zit. Daardoor moeten bijvoorbeeld gemeentelijke lasten omhoog. In werkelijkheid is er vaak sprake van zeer grote overschotten. Wethouders en ambtenaren vinden daar niks verkeerd aan. Die zeggen: dat gaan we de gemeenteraad niet aan de neus hangen. Stel je voor dat ze met plannen komen om dat geld uit te geven of de ozb te verlagen. Daar kunnen we natuurlijk niet aan beginnen.'

Verhoef heeft bij justitie aangifte gedaan van deze vermeende boekhoudfraude bij de gemeente Amsterdam, die in de afgelopen vijf

jaar volgens hem is opgelopen tot € 2,2 mrd, bij Rotterdam (€ 440 mln), Den Haag (€ 430 mln) en Utrecht (€ 140 mln). De provincie Gelderland knoeide de afgelopen jaren, volgens Verhoef, voor € 350 mln en Noord-Holland voor € 320 mln. 'De boekhoudfraude bij Ahold valt daarbij in het niet.'

De hardnekkigheid van Verhoef laat zich verklaren. 'Tot aan 1989 werkte ik als accountant bij Van Dien+Co. Op mijn expertise werd een beroep gedaan door het kantoor VB, het vroegere Verificatie Bureau der Nederlandse Gemeenten. Ik trof jaarrekeningen aan die van geen kant klopten, maar toch een goedkeurende accountantsverklaring kregen. Het lag in de lijn van mijn opdracht om daarover een kritisch geluid te laten horen.'

Zijn collega's waren het helemaal niet met hem eens. Hij kon ze er niet van overtuigen dat er volgens hem nogal wat niet deugde in de gemeentelijke boekhoudingen.

Verhoef raakte geïsoleerd en zijn arbeidscontract werd opgezegd, zonder handdruk en met een korting op de WW. 'Dat is mij indertijd overkomen en dat wil ik nu rechtzetten.'

Accountants behoren, zo vindt Verhoef, professionals te zijn die met een deskundige en objectieve blik naar de cijfers kijken. 'Voor provincies en gemeenten werkten bij VB al niet de beste accountants. Sinds de economische dip van de jaren tachtig hebben ook de andere grote accountantskantoren de lokale overheden als een mogelijkheid gezien tot vergroting van hun markt. Daartoe hebben zij mensen weggetrokken bij VB en gemeentelijke accountantsdiensten. In de loop der jaren heeft dit tot incestueuze toestanden geleid. Dat alles maakt het vandaag voor accountantskantoren moeilijk te erkennen dat mijn kritiek terecht is. Daarmee zouden ze erkennen dat ze al die afgelopen jaren hebben zitten

knoeien.'

Verhoef laat zich niet van de wijs brengen, ook niet toen het Nivra poogde hem aan te klagen bij de Raad van Tucht, omdat hij met zijn acties het beroep in diskrediet bracht. 'Volstrekt kansloos. Ik treed op als burger, niet als accountant. Iedere burger heeft het recht om vermeende misstanden bij de overheid aan de kaak te stellen.'

Tot dan blijft Verhoef jaarrekeningen van provincies en gemeenten napluizen. Hij heeft er een dagtaak aan. 'Ik heb inmiddels de jaarrekeningen van zo'n tachtig gemeenten en provincies bekeken, van vele al enkele jaren achtereen. Ik word er niet chagrijnig van, ook al vind ik dat het intussen wel heel erg lang duurt voordat er eindelijk iets aan wordt gedaan.'

TON OLDE MONNIKHOF

Dit is het eerste deel in een serie over mensen die met grote vasthoudendheid en kennis van zaken strijden tegen vermeende misstanden bij de overheid.